

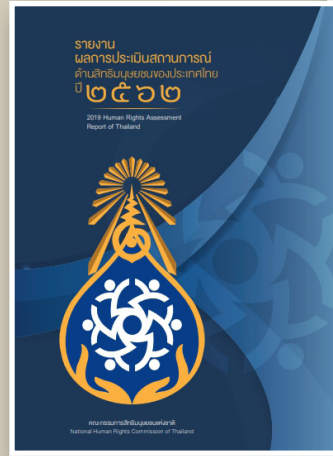
มุมมองสิทธิ

ปีที่ 19 ฉบับที่ 6 มิถุนายน 2563

กสม. นำเสนอผลการประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชน และผลการปฏิบัติงาน ปี 2562 ต่อ ที่ประชุมสภาฯ ย้ำมุ่งแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิฯ ในระดับนโยบาย

เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2563 ที่รัฐสภา นางประกายรัตน์ ต้นธีรวงศ์ และนางกิริมย์ ศรีประเสริฐ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พร้อมด้วยนางสาวรตญา กอบศิริกาญจน์ นายอภัยภูธรรัฐ เอ่งฉ้วน รองเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และนางพรรณษา บุญรัตน์ ที่ปรึกษาสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ให้เข้าร่วมประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25 ปีที่ 2 ครั้งที่ 7 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ ได้นำเสนอรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย ปี 2562 และรายงานผลการปฏิบัติงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 สรุปได้ดังนี้

รายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย ปี 2562

ในปีที่ผ่านมา รัฐมีความพยายามหลายประการในการส่งเสริมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพและแก้ไขปัญหา ด้านสิทธิมนุษยชน เช่น การปรับปรุง/แก้ไขกฎหมาย การส่งเสริมให้ผู้มีอุปสรรคในการเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานได้มีโอกาสเข้าถึงสิทธิดังกล่าวมากขึ้น อย่างไรก็ตาม การดำเนินการบางประการที่มีผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชน จึงมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ดังนี้

1 สิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง

รัฐบาลควรปรับปรุงระเบียบหรือแนวปฏิบัติที่เป็นอุปสรรคต่อประชาชนในการขอรับความช่วยเหลือจากกองทุนยุติธรรม ควรมีมาตรการคุ้มครองนักปกป้องสิทธิมนุษยชนที่ดำเนินกิจกรรมด้วยสันติวิธีจากการถูกข่มขู่คุกคามหรือทำร้าย ควรเร่งผลักดันร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้อับชย พ.ศ. .... ให้มีผลบังคับใช้โดยเร็ว และควรใช้ความระมัดระวังในการบังคับใช้กฎหมายที่มีบทบัญญัติเป็นการจำกัดเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการชุมนุมโดยสงบ เช่น พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. 2558

(อ่านต่อหน้า 2)

สารบัญ	กสม. นำเสนอผลการประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชน และผลการปฏิบัติงาน ปี 2562 ต่อที่ประชุมสภาฯ	หน้า 1	กสม. ร่วมภาคีเครือข่าย ระดมสมองจัดทำข้อเสนอแนะเชิงระบบ เพื่อป้องกันปัญหาและยุติ "การใช้ความรุนแรงทางเพศต่อเด็กนักเรียน	หน้า 5	ภาพกิจกรรม	หน้า 7
	มูสะท่อน	หน้า 2	คู่มือด้านสิทธิมนุษยชนศึกษาไปใช้ประโยชน์ ฯ	หน้า 6	รายงานยูเอ็น ชี้การระบาดของโรคโควิด 19 กระทบเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของไทย	หน้า 8

มุมมอง

มุมมองสิทธิฉบับนี้ขอชวนติดตามรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย ปี 2562 และรายงานผลการปฏิบัติงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ซึ่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ได้รายงานต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2563

จากนั้น ขอชวนร่วมแลกเปลี่ยนมุมมองสภาพปัญหาการใช้ความรุนแรงทางเพศต่อเด็กนักเรียนและแนวทางแก้ไขเชิงระบบจากการประชุมรับฟังความคิดเห็นของ กสม. ร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แทนภาคประชาสังคม อันจะนำไปสู่การจัดทำข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนเรื่องดังกล่าวเสนอต่อคณะรัฐมนตรีและหน่วยงานเกี่ยวข้องต่อไป

ต่อด้วยข่าวสารอันน่ายินดี กรณีคณะรัฐมนตรีมีมติมอบหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำหลักสูตร-คู่มือด้านสิทธิมนุษยชนศึกษาที่ กสม. ได้เสนอไปใช้ประโยชน์สร้างความตระหนักรู้ด้านสิทธิมนุษยชนให้แก่นักเรียน นิสิต นักศึกษา ตลอดจนบุคลากรภาครัฐ และปิดท้ายด้วยข่าวที่น่ายินดี องค์การสหประชาชาติประเทศไทย เปิดเผย “รายงานการประเมินผลกระทบทางเศรษฐกิจของโควิด-19 ต่อประเทศไทย” ซึ่งชี้ให้เห็นว่าการระบาดของโรคโควิด 19 อาจส่งผลกระทบต่อจีดีพีและเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทย

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

มุมมองสิทธิ

ปีที่ 19 ฉบับที่ 6 มิถุนายน 2563

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.)

ประธานกรรมการ : นายวิส ตังสมิตร

กรรมการ : นางฉัตรสุดา จันทร์ดี
นางประกายรัตน์ ต้นธีรวงศ์
นายสมณ พรมรส
นางสาวอารีวรรณ จตุทอง
นางกิริมย์ ศรีประเสริฐ
นายสุวัฒน์ เทพอารักษ์

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

เลขาธิการ : นายบุญเทื้อ สมนึก

รองเลขาธิการ : นางสาวตญา กอบศิริกาญจน์
นางสาวอัจฉรา วายากุล
นายอัญญาธิรัฐ เองด้วน

“มุมมองสิทธิ” เป็นจดหมายข่าวของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จัดทำเพื่อเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน การนำข้อความหรือเรื่องราวบางส่วนหรือทั้งหมดไปเผยแพร่โปรดอ้างถึงแหล่งข้อมูล

ขอเชิญชวนผู้สนใจส่งบทความเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ในจดหมายข่าว “มุมมองสิทธิ” ได้ตลอดทั้งปี ทั้งนี้เรื่องที่ได้รับพิจารณาตีพิมพ์ ขอสงวนสิทธิ์ในการปรับปรุงข้อความเพื่อความเหมาะสม

บทความ/ข้อความ หรือความคิดเห็นใด ๆ ที่ปรากฏอยู่ในจดหมายข่าว “มุมมองสิทธิ” เป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียน ซึ่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และกองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นพ้องด้วย

2

สิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม

ในส่วนสิทธิแรงงาน ปัญหาการค้าระหว่างประเทศส่งผลให้มีการปิดโรงงานหลายแห่งโดยค้างการจ่ายค่าจ้างและเลิกจ้าง ทั้งมีการนำปัญหาประติษฐ์มาใช้ในภาคธุรกิจมากขึ้น รัฐบาลจึงควรดูแลให้แรงงานกลุ่มดังกล่าวได้รับความคุ้มครองครบถ้วนตามกฎหมาย นอกจากนี้พบว่ามีปัญหาเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิแรงงานของพนักงานจ้างเหมาบริการในภาครัฐและการปรับปรุง

กฎหมายแรงงานสัมพันธ์ซึ่งยังอยู่ระหว่างการดำเนินการสำหรับสถานการณ์ด้านสุขภาพ พบว่าการตั้งครุฑในวัยรุ่นยังมีสัดส่วนค่อนข้างสูง จึงควรเน้นมาตรการเชิงป้องกันมากขึ้น ส่วนปัจจัยที่ยังคงมีผลกระทบต่อเนื่องด้านสุขภาพ คือ ปัญหาฝุ่นละออง PM 2.5 และการใช้สารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืช ซึ่ง กสม.ได้เคยมีข้อเสนอแนะให้แก้ไขปัญหการใช้สารเคมีทางการเกษตรแล้วเมื่อปี 2562 และ ในปี 2563 รัฐบาลได้ห้ามการใช้สารเคมีอันตรายที่สอดคล้องกับข้อเสนอแนะแล้ว

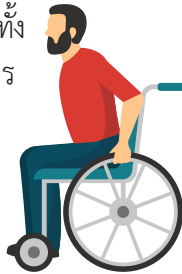

2

จดหมายข่าวมุมมองสิทธิ

การดำเนินงานบางด้านเกี่ยวกับสิทธิผู้สูงอายุยังมีข้อจำกัด เช่น การเตรียมความพร้อมของกลุ่มแรงงานนอกระบบซึ่งส่วนใหญ่ยังไม่อยู่ในระบบสวัสดิการใด และการขาดมาตรการที่ชัดเจนในการป้องกันการทำร้าย การทอดทิ้ง หรือการล่วงละเมิดผู้สูงอายุ เป็นต้น ส่วนคนพิการยังมีอุปสรรคในการเข้าถึงสิทธิตามกฎหมายและอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ (CRPD) โดยเฉพาะด้านการศึกษา การมีงานทำ และการเข้าถึงบริการขนส่งสาธารณะ การดำเนินการเรื่องสิทธิสตรีบางด้านยังไม่เห็นผลชัดเจน เช่น การกระทำรุนแรงในครอบครัวซึ่งสถิติผู้หญิงที่ถูกกระทำรุนแรงยังคงระดับใกล้เคียงกับปีที่ผ่านมา นอกจากนี้ องค์การภาคประชาสังคมยังมีความกังวลต่อการใกล้เกลี่ยปัญหาการใช้ความรุนแรงในครอบครัวที่ทำให้สตรีมีความเสี่ยงจะถูกกระทำรุนแรงซ้ำ รวมทั้งการคุ้มครองสตรีที่ถูกแสวงประโยชน์จากการค้าประเวณี ตลอดจนการสร้างความตระหนักรู้เพื่อลดอคติที่นำไปสู่การเลือกปฏิบัติทางเพศ ขณะที่ผู้มีปัญหาสถานะและสิทธิยังคงมีผู้ไร้รัฐที่รอการแก้ไขปัญหามากกว่า 400,000 คน

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 กสม. ได้รับเรื่องร้องเรียนการละเมิดสิทธิมนุษยชนทั้งสิ้น 551 เรื่อง ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ซึ่งมีจำนวน 623 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 11.55 โดยประเด็นที่มีการร้องเรียนมากที่สุดทั้ง 2 ปีงบประมาณที่ผ่านมา ได้แก่ สิทธิในกระบวนการยุติธรรม สำหรับภารกิจด้านส่งเสริมสิทธิมนุษยชนที่สำคัญ กสม. ได้ดำเนินการสร้างเสริมทุกภาคส่วนของสังคมให้ตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชน อาทิ การจัดทำหลักสูตรสิทธิมนุษยชนศึกษาในกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลาย และคู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาให้กับบุคลากรทางการศึกษา ตั้งแต่ระดับชั้นปฐมวัย - มัธยมศึกษาตอนปลาย นอกจากนี้ ยังได้ดำเนินงานร่วมกับสถาบันการศึกษาในภูมิภาคผ่านกลไกศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชนทั้ง 6 แห่ง จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความตระหนักรู้ด้านสิทธิมนุษยชนและประสานงานให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นเมื่อมีการร้องเรียนจากประชาชนในพื้นที่ การดำเนินการร่วมกับสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์/แนวทางการดำเนินงานร่วมกัน เป็นต้น

สถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชน มีกลุ่มประชาชนเรียกร้องให้รัฐบาลแก้ปัญหาป่าไม้และที่ดิน รวมทั้งให้แสวงหามาตรการช่วยเหลือประชาชนที่ถูกดำเนินคดี อีกทั้งยังมีกรณีที่ประชาชนบางกลุ่มไม่เห็นด้วยกับการประกาศผังเมืองในโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกที่มีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมโดยประชาชนไม่มีส่วนร่วมและการประกาศใช้กฎหมายโรงงานฉบับใหม่ที่เปิดให้โรงงานขนาดเล็กตั้งอยู่ในชุมชน สำหรับปัญหาสถานการณ์ชายแดนภาคใต้ กสม. ยังคงได้รับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อผู้ถูกควบคุมตัว รวมถึงการตรวจ DNA ประชาชนทั่วไปในบางพื้นที่โดยเห็นว่าการดำเนินการดังกล่าวควรเป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมาย

“กสม. ได้ดำเนินการกิจกรรมด้านการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนตามกฎหมายโดยมุ่งแก้ไขปัญหาคัดค้านนโยบายและยุทธศาสตร์ ผ่านการจัดทำข้อเสนอแนะในประเด็นสำคัญ อาทิ ข้อเสนอแนะต่อการจัดทำแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยการส่งเสริมสิทธิมนุษยชน (NAP) ข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมสิทธิมนุษยชน โดยขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาร่างข้อเสนอแนะในการคุ้มครองนักปกป้องสิทธิมนุษยชน และการระดมความเห็นเพื่อจัดทำข้อเสนอแนะต่อการยุติการใช้ความรุนแรงทางเพศต่อเด็กนักเรียนโดยครูหรือบุคลากรทางการศึกษา อันจะเป็นการแก้ไขปัญหาวงจรที่มีใช้เพียงการแก้ปัญหารายกรณี ทั้งนี้ กสม. ขอยืนยันในความเป็นกลางและความเป็นอิสระ โดยหวังว่าทั้งประชาชนและรัฐจะได้ใช้กสม. ในฐานะสถาบันสิทธิมนุษยชนของชาติไทยเป็นสะพานเชื่อมประสานระหว่างกันเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งและการสร้างสังคมแห่งการเคารพสิทธิมนุษยชนร่วมกันต่อไป” นางประกายรัตน์ กล่าว

รายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย ปี 2562

รายงานผลการปฏิบัติงาน กสม. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

กสม. ร่วมภาคีเครือข่าย ระดมสมองจัดทำข้อเสนอแนะเชิงระบบ เพื่อป้องกันปัญหาและยุติ

“การใช้ความรุนแรงทางเพศต่อเด็กนักเรียน”

ความรุนแรงทางเพศเป็นปัญหาเรื้อรังที่เกิดขึ้นมานาน ในทุกสังคมทั่วโลก องค์การอนามัยโลก (WHO) ได้สำรวจความถี่ของปัญหาความรุนแรงต่อผู้หญิงใน 10 ประเทศ รวมทั้งประเทศไทย พบว่าผู้หญิงอายุน้อย โดยเฉพาะระหว่าง 15-19 ปี มีความเสี่ยงที่จะถูกกระทำรุนแรงทางร่างกายหรือทางเพศ โดยคูรักรหรือแฟนมากที่สุด เมื่อเทียบกับผู้หญิงในช่วงอายุอื่น ซึ่งความรุนแรงในชีวิตคู่ในลักษณะดังกล่าว ยังพบมากในคูรักรที่อยู่ร่วมกันโดยไม่ได้แต่งงาน สะท้อนให้เห็นว่าผู้ชายอายุน้อยมีแนวโน้มจะใช้ความรุนแรงมากกว่าผู้ชายที่มีอายุมากกว่า

ข้อมูลนี้สอดคล้องกับการรวบรวมสถิติข่าวความรุนแรงทางเพศปี 2560 ในหนังสือพิมพ์ 13 ฉบับ โดยมูลนิธิหญิงชายก้าวไกล พบว่าเกิดเหตุความรุนแรงทางเพศทั้งหมด 317 ข่าว ซึ่งช่วงอายุของผู้ถูกกระทำเกินครึ่งเป็นกลุ่มเด็กและเยาวชน อายุ 5-20 ปีถึงร้อยละ 60.6 รองลงมาอายุ 41-60 ปี ร้อยละ 30.9 โดยผู้ถูกกระทำที่อายุน้อยที่สุด เป็นเด็กหญิงวัย 5 ขวบ และ

มากที่สุด 90 ปี ด้านกลุ่มอาชีพผู้ถูกกระทำมากที่สุดคือ นักเรียน นักศึกษา ร้อยละ 60.9 และที่น่าตกใจคือผู้กระทำความรุนแรงกว่าครึ่ง คือ ร้อยละ 53 เป็นคนรู้จักคุ้นเคยหรือบุคคลในครอบครัว ซึ่งมีหลายกรณีที่อาศัยความไว้วางใจเชื่อใจ และล่อลวง

ขณะเดียวกัน ในช่วงที่ผ่านมา สังคมไทยยังได้รับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการกระทำรุนแรงทางเพศต่อเด็กนักเรียนบ่อยครั้ง อันสะท้อนให้เห็นว่าปัญหาความรุนแรงทางเพศ โดยเฉพาะความรุนแรงที่เกิดขึ้นกับเด็กนักเรียนยังคงเป็นปัญหาเรื้อรังที่น่าเป็นกังวลเพราะย่อมส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจ พัฒนาการ ผลการเรียนรู้ของเด็กและอาจส่งผลเสียระยะยาวที่ติดตัวเด็กไปจนเป็นผู้ใหญ่ ด้วยเหตุนี้ เพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2563 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) จึงได้จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนภาคประชาสังคม เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการยุติการใช้ความรุนแรงทางเพศต่อเด็กนักเรียน อันจะนำไปสู่การจัดทำข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอย่างเป็นระบบเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีและหน่วยงานเกี่ยวข้อง

สำหรับการประชุมรับฟังความคิดเห็นดังกล่าว นางประกายรัตน์ ต้นธีรวงศ์ นางฉัตรสุดา จันทร์ดียิ่ง นางสาวอารีวรรณ จตุทอง และนายสุวัฒน์ เทพอารักษ์ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้ร่วมกับผู้มีประสบการณ์การทำงานด้านการส่งเสริมและคุ้มครองเด็กเยาวชน ประกอบด้วย คุณทิวาณ นคร คุณสุนิ ไชยรส คุณเจษฎา แต่สมบัติ และคุณแสงจันทร์ เมธาตระกูล และผู้ทรงคุณวุฒิด้านต่าง ๆ ของ กสม. ประกอบด้วย คุณชวรงค์ ลิมป์ปัทมปาณี ดร.เฉลิมชัย พันธุ์เลิศ อาจารย์สุคนธ์ ลินธพานนท์ และ ผศ.ดร.สมบัติ ตาปัญญา แลกเปลี่ยน

นางประกายรัตน์ ต้นธีรวงศ์
กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ความคิดเห็นในประเด็นสำคัญ เช่น ปัญหาและผลกระทบจากการกระทำความรุนแรงในเด็กนักเรียน กฎหมายและกลไกการคุ้มครองเด็ก มาตรการป้องกันและการช่วยเหลือของสถานศึกษา กระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็ก มาตรการและแนวทางการฟื้นฟู เยียวยา บำบัดและการทำหน้าที่ของสื่อมวลชนในการนำเสนอข่าว

นางประกายรัตน์ ต้นธีรวงศ์ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เปิดเผยว่า ที่ประชุมได้แลกเปลี่ยนประเด็นปัญหาและผลกระทบที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงต่อเด็กในสถานศึกษาพบว่า การที่ครูและบุคลากรทางการศึกษาล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กนักเรียนสะท้อนถึงการขาดความตระหนักรู้ในเรื่องสิทธิเด็ก เป็นการสร้างและตอกย้ำวัฒนธรรมการใช้อำนาจของครูที่มีต่อเด็ก และการขาดระบบคุ้มครองเด็กที่เป็นธรรมและมีประสิทธิภาพในสถานศึกษา การล่วงละเมิดเด็กนักเรียนนี้มักเกิดกับเด็กที่ไม่ได้พักอาศัยอยู่กับพ่อแม่ นอกจากนี้ หากเป็นกรณีที่เกิดในต่างจังหวัดก็อาจมีเรื่องอิทธิพลในท้องถิ่นมาเกี่ยวข้อง และนำไปสู่การไกล่เกลี่ยเพื่อไม่ให้มีการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด ทั้ง ๆ ที่เป็นฐานความผิดที่ไม่สามารถยอมความกันได้ก็ตาม นอกจากนี้ การล่วงละเมิดต่อเด็กไม่ได้จำกัดวงเฉพาะครูอาจารย์ที่ใกล้ชิดเด็กเท่านั้น แต่คนในครอบครัวก็อาจเป็นผู้ล่วงละเมิดต่อเด็กได้เช่นกัน

ดังนั้นแล้ว แนวทางการแก้ไขปัญหาก็ต้องสร้างกลไกในการคุ้มครองเด็กที่มีประสิทธิภาพโดยนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน สามารถมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและป้องกันการกระทำที่ไม่เหมาะสมต่อเด็กนักเรียน ขณะเดียวกันก็ต้องส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในเรื่องสิทธิมนุษยชนให้แก่บุคลากรทางการศึกษารวมทั้งเด็กนักเรียน พ่อแม่ผู้ปกครอง และประชาชนทั่วไปให้ตระหนักรู้ในเรื่องสิทธิมนุษยชนและสร้างวัฒนธรรมในการเคารพสิทธิมนุษยชนด้วย

ด้านนางสาวอารีวรรณ จตุทอง กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กล่าวว่า ปัญหาสำคัญอีกประการที่เกิดขึ้นคือ ส่วนใหญ่แล้วเด็กนักเรียนหรือผู้เสียหายมักจะไม่กล้าพึ่งพากระบวนการยุติธรรมเพื่อเรียกร้องความเป็นธรรม ด้วยโครงสร้างสังคมปิตาธิปไตยและวัฒนธรรมเชิงอำนาจ ทำให้เด็กไม่กล้าเปิดเผยเรื่อง

การถูกละเมิดทางเพศให้ผู้ปกครองหรือบุคคลในครอบครัวทราบ เนื่องจากภาวะการตัดสินใจ ความกลัว เห็นว่าเป็นเรื่องน่าอับอาย ทำให้ครูบางคนอาศัยจุดอ่อนนี้เป็นเครื่องมือในการล่วงละเมิดทางเพศเด็ก

“ที่น่าเป็นห่วงคือ แม้จะมีบุคคลอื่นร่วมรับรู้เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแต่ก็มักจะไม่กล้าเปิดเผยข้อมูล เพราะครูผู้กระทำผิดนั้นมักเป็นที่ยอมรับของบุคลากรในโรงเรียน ทำให้เด็กอยู่ในสถานการณ์ที่ถูกกระทำล่วงละเมิดทางเพศซ้ำ ๆ เรื่อยไปโดยไม่ทราบวิธีการในการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้น ซ้ำร้ายบางกรณีบุคคลอื่นกลับเห็นว่าการกระทำล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นเป็นปกติในสังคม ทำให้ปัญหาต่าง ๆ ไม่ได้รับการแก้ไขอย่างเป็นรูปธรรม เพราะทั้งตัวเด็กผู้ถูกละเมิด พยานแวดล้อมหรือแม้กระทั่งผู้บริหารของโรงเรียนก็ไม่มีใครอยากจะเอ่ยถึงเรื่องที่เกิดขึ้น กล่าวได้ว่าการล่วงละเมิดทางเพศเด็กนักเรียนเป็นปัญหาเฉกเช่นผีหนองของระบบการศึกษาไทยที่ต้องเร่งรีบรักษาอย่างเป็นระบบ เพื่อมีมาตรการที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหาได้อย่างแท้จริง” กสม. อารีวรรณ กล่าว

อนึ่ง การประชุมรับฟังความคิดเห็นเพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการยุติการใช้ความรุนแรงทางเพศต่อเด็กนักเรียน ครั้งถัดมาในเดือนเดียวกัน กสม. ยังได้เชิญผู้แทนหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องและผู้แทนองค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย (UNICEF) มาร่วมแลกเปลี่ยนข้อมูลด้วย โดยหลังจากนี้ กสม. จะได้ประมวลข้อมูลสภาพปัญหาตลอดจนข้อเสนอแนะที่ได้จากทุกภาคส่วนเพื่อจัดทำ

ร่างข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอย่างเป็นระบบเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเร็ว

นางสาวอารีวรรณ จตุทอง กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรม. มอบหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำหลักสูตร-คู่มือด้านสิทธิมนุษยชนศึกษา

ไปใช้ประโยชน์สร้างความตระหนักรู้ด้านสิทธิ

ตามที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) โดยคณะทำงานด้านส่งเสริมการเคารพสิทธิมนุษยชนได้

จัดทำและส่งมอบ “หลักสูตรสิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลาย” และ “คู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน” (สำหรับนักเรียน 5 ช่วงชั้น ได้แก่ ระดับปฐมวัย ประถมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย) ให้แก่ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภาคสถาบันการศึกษา ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม พร้อมกับการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมสิทธิมนุษยชนไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อสนับสนุนให้หน่วยงานนำหลักสูตรและคู่มือดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ เมื่อเดือนมกราคม ที่ผ่านมา

นางประกายรัตน์ ต้นธีรวงศ์ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในฐานะประธานคณะทำงานด้านส่งเสริมการเคารพสิทธิมนุษยชนเปิดเผยว่า ไม่นานมานี้ คณะรัฐมนตรี (ครม.) มีมติเมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2563 เห็นชอบในหลักการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำหลักสูตรสิทธิมนุษยชนศึกษา และคู่มือการจัดการเรียนรู้ ไปใช้ประโยชน์ในการสร้างความตระหนักรู้และส่งเสริมการเคารพสิทธิมนุษยชนในสังคมตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับหน้าที่และอำนาจของแต่ละหน่วยงาน

ทั้งนี้ หลายหน่วยงานได้มีหนังสือตอบ กรม. เพื่อแจ้งผลการดำเนินการหรือแผนในการนำหลักสูตรและคู่มือดังกล่าวไปใช้ให้เกิดประโยชน์แล้ว อาทิ กระทรวงศึกษาธิการโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานร่วมกับสำนักงาน กสม. จัดอบรมครูทุกจังหวัดใน 6 ภูมิภาค ในการนำคู่มือไปใช้ในการเรียนการสอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

อันเชื่อมโยงกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และสามารถสร้างวิทยากรครูเพื่อเผยแพร่เรื่องสิทธิมนุษยชนศึกษาได้ระยะแรกแล้ว จำนวน 1,125 คน

กระทรวงยุติธรรม ได้นำหลักสูตรการเรียนรู้อิทธิมนุษยชนศึกษาสำหรับการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานไปทดลองใช้กับสถานศึกษาและจะขยายผลไปทั่วประเทศ สำนักงาน ก.พ. เห็นควรให้มีการสอดแทรกรายละเอียดเนื้อหาสาระที่ปรากฏในหลักสูตรสิทธิมนุษยชนศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ในหลักสูตรการพัฒนาข้าราชการและบุคลากรภาครัฐทุกกลุ่มเป้าหมายและทุกระดับ ขณะที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยกองคดีอาญา เห็นควรนำ

หลักสูตรต่าง ๆ เป็นต้น

หลักสูตรสิทธิมนุษยชนศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนของโรงเรียนนายร้อยตำรวจ หรือ การอบรมข้าราชการตำรวจ หลักสูตรต่าง ๆ เป็นต้น

“ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น เช่น การล่วงละเมิดเด็กและเยาวชน การบังคับให้บุคคลสูญหาย ผลกระทบต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการพัฒนาขนาดใหญ่ของรัฐ หรือธุรกิจของเอกชน สะท้อนให้เห็นว่า ผู้คนในสังคมยังขาดความตระหนักรู้และการเคารพในสิทธิมนุษยชนของกันและกัน ดังนั้น ‘สิทธิมนุษยชนศึกษา’ จึงเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องได้รับการวางรากฐานให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมในสังคมไทยในทุกกลุ่มเป้าหมายและทุกภาคส่วนของสังคม และเป็นที่น่ายินดีที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ตอบรับการนำหลักสูตรและคู่มือการจัดการเรียนรู้ด้านสิทธิมนุษยชนศึกษาไปใช้ประโยชน์ตามที่ กสม. เสนอแนะแล้ว หลังจากนั้น กสม. จะเดินทางพัฒนาหลักสูตรและคู่มือให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และมุ่งหวังว่าเครื่องมือด้านสิทธิมนุษยชนศึกษานี้จะเป็นประโยชน์ต่อทุกภาคส่วนอย่างแท้จริงเพื่อการร่วมสร้างสังคมแห่งการเคารพสิทธิมนุษยชนต่อไป” นางประกายรัตน์ กล่าว

อนึ่งหน่วยงานที่เห็นชอบแนวทางในการส่งเสริมสิทธิมนุษยชน และมีข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาหลักสูตรและคู่มือตอบกลับมายัง กรม.

ได้แก่ กระทรวงกลาโหม กระทรวงการคลัง กระทรวง

การต่างประเทศ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการพัฒนาสังคม

และความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย

และนวัตกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม กระทรวง

ดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงพลังงาน

กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม กระทรวงแรงงาน กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวง

สาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานนายกรัฐมนตรี (สำนักปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี) สำนักงาน ก.พ. สำนักงานสภาพัฒนาการ

เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (กองคดีอาญา) สำนักงานศาลยุติธรรม และสถาบันพระปกเกล้า

กสม. ร่วมพิธีถวายพระพรเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าสุทิดาฯ พระบรมราชินี

วันที่ 2 มิถุนายน 2563 นายวัส ติงสมิตร ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ นางฉัตรสุดา จันทร์ดีying นางประกายรัตน์ ต้นธีรวงศ์ นายสมณ พรหมรส นางสาวอารีวรรณ จตุทอง นางภริมา ศรีประเสริฐ และนายสุวัฒน์ เทพอารักษ์ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พร้อมด้วยผู้บริหารและเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ร่วมพิธีลงนามถวายพระพรชัยมงคลเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา พัชรสุธาพิมลลักษณ พระบรมราชินี 3 มิถุนายน 2563 ณ ห้องเสวนา ชั้น 6 สำนักงาน กสม.

พร้อมด้วยผู้บริหารและเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ร่วมพิธีลงนามถวายพระพรชัยมงคลเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา พัชรสุธาพิมลลักษณ พระบรมราชินี 3 มิถุนายน 2563 ณ ห้องเสวนา ชั้น 6 สำนักงาน กสม.

กสม. ร่วมประชุม UNESCAP ทบทวนความรับผิดชอบในการดำเนินธุรกิจต่อการเคารพสิทธิมนุษยชน

วันที่ 9 มิถุนายน 2563 นางประกายรัตน์ ต้นธีรวงศ์ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในฐานะประธานคณะทำงานขับเคลื่อนธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน และการพัฒนาที่ยั่งยืน พร้อมด้วย นายสมณ พรหมรส นางสาวอารีวรรณ จตุทอง นางภริมา ศรีประเสริฐ และนายสุวัฒน์ เทพอารักษ์ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เข้าร่วมการประชุมเสมือนจริง หัวข้อ “ความรับผิดชอบในการดำเนินธุรกิจต่อการเคารพสิทธิมนุษยชน : ปัจจัยท้าทายรูปแบบใหม่ วิธีการรับมือรูปแบบใหม่” ผ่านทางระบบออนไลน์ จัดโดย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนและสังคมแห่งสหประชาชาติ สำหรับเอเชียและแปซิฟิก (UNESCAP) ณ ห้องประชุม 701 ชั้น 7 สำนักงาน กสม.

กสม. จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อศึกษาแนวทางยุติการใช้ความรุนแรงทางเพศต่อเด็กนักเรียน

วันที่ 22 มิถุนายน 2563 นางประกายรัตน์ ต้นธีรวงศ์ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นประธานในการประชุมรับฟังและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากผู้แทนหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) กระทรวงศึกษาธิการ และองค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย (UNICEF) เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน กรณีการศึกษาปัญหาและแนวทางการยุติการใช้ความรุนแรงทางเพศต่อเด็กนักเรียนโดยครูหรือบุคลากรทางการศึกษาเสนอต่อรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป โดยมีนางฉัตรสุดา จันทร์ดีying นางสาวอารีวรรณ จตุทอง และนายสุวัฒน์ เทพอารักษ์ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เข้าร่วม ณ ห้องประชุม 709 สำนักงาน กสม.

ครอบครัวนายวันเฉลิม ยื่นหนังสือร้องเรียนต่อ กสม. ขอให้ติดตามกรณีนายวันเฉลิมถูกบังคับให้สูญหายในกัมพูชา

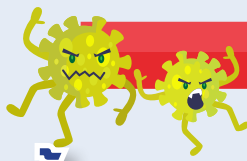

วันที่ 23 มิถุนายน 2563 ครอบครัวนายวันเฉลิม สัตย์ศักดิ์สิทธิ์ เข้ายื่นเรื่องร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ขอให้ติดตามกรณีนายวันเฉลิม ถูกลักพาตัวหรือถูกบังคับให้สูญหายไประหว่างพำนักในประเทศไทยกัมพูชา โดยมีนายชินนทร์ เกตุปราษฎ์ ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานและติดตามการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน เป็นผู้แทนรับเรื่องร้องเรียน ณ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

อนึ่ง ก่อนหน้านี้ เมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2563 สำนักงาน กสม. โดยความเห็นชอบของประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้มีหนังสือด่วนที่สุด ถึงกระทรวงการต่างประเทศ เพื่อขอให้ประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนกรณีนายวันเฉลิม โดยขอให้แสวงหาข้อเท็จจริง ข้อมูล หรือพยานหลักฐาน เพื่อทำความเข้าใจให้ปรากฏ ในเบื้องต้นแล้ว

รายงานยูเอ็น ชี้การระบาดของโรคโควิด 19 กระทบเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของไทย

วันที่ 25 มิถุนายน 2563 องค์การสหประชาชาติ ประเทศไทยร่วมกับสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เปิดเผย “รายงานการประเมินผลกระทบทางเศรษฐกิจของโควิด-19 ต่อประเทศไทย” ซึ่งชี้ให้เห็นว่าการระบาดของโรคโควิด 19 อาจส่งผลให้จีดีพีของประเทศไทยในปี 2568 ลดลงร้อยละ 5 เมื่อเทียบกับสถานการณ์ปกติ โดยอัตราการว่างงานในกลุ่มผู้หญิงจะสูงถึงร้อยละ 4.5 ในขณะที่อัตราการว่างงานโดยรวมจะเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 3.1 สำหรับทั้งปี 2563 ซึ่งในระหว่างการว่างงานจะเพิ่มสูงกว่านี้ โดยเฉพาะในกลุ่มแรงงานนอกระบบ นอกจากนี้ อุตสาหกรรมยานยนต์และการท่องเที่ยวมีแนวโน้มชะลอตัวอย่างรุนแรง ขณะที่

ได้รับผลกระทบน้อยกว่า และการออกมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วได้ช่วยบรรเทาผลกระทบจากการระบาดของโรคโควิด 19 ได้ในระดับหนึ่ง

กิต้า ชับบระวาล ผู้ประสานงานสหประชาชาติประจำประเทศไทย กล่าวว่า ความมั่นคงทางเศรษฐกิจเป็นประเด็นที่น่าเป็นห่วง เนื่องจากเกือบครึ่งของตลาดแรงงานได้รับผลกระทบรุนแรงอย่างเห็นได้ชัด แม้ว่าทั้งผู้หญิงและผู้ชายได้รับผลกระทบเท่า ๆ กัน แต่ผู้หญิงมีความเสี่ยงสูงกว่าทั้งทางสังคมและทางเศรษฐกิจ ซึ่งผลกระทบจะบรรเทาลงได้ด้วยการมุ่งเน้นไปที่นโยบายที่ส่งผลต่อประชาชนและสิ่งแวดล้อม อย่างไรก็ตาม การระบาดของโควิด 19 อาจกระทบต่อความพยายามของประเทศไทยที่จะบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) อันเป็นกรอบทิศทางการพัฒนาร่วมกันของประชาคมโลก และส่งผลลบต่อความก้าวหน้าในการดำเนินการตลอด 2-3 ปีที่ผ่านมา

ผลิตผลทางการเกษตรจะได้รับความเสียหายเพิ่มเติมจากการระบาดของไวรัสชนิดอื่นเนื่องจากที่ประสบปัญหาภัยแล้ง ส่วนภาคอุตสาหกรรมอื่น ๆ เช่น การดูแลสุขภาพ สินค้าอุปโภคบริโภคและบริการทางการเงิน

ที่มา www.unicef.org/thailand

กรุณาส่ง

รัฐสิทธิ รักสิทธิ ไม่ละเมิดสิทธิ

ชำระค่าบริการเป็นเงินเชื่อ
ใบอนุญาตเลขที่ 9/2552
ปณฝ.ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550

อาคารรัฐประศาสนภักดี (อาคารบี) ชั้น 6-7 ฝั่งทิศใต้ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210

สายด่วนร้องเรียน
ในวันและเวลาราชการ

Ins. **1377**

อ่านมุมมองสิทธิฉบับออนไลน์

จัดพิมพ์เผยแพร่โดย สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

หากต้องการข้อมูล ข้อเสนอแนะและขอรับมุมมองสิทธิ ฟรี! ติดต่อ :

สำนักส่งเสริมการเคารพสิทธิมนุษยชน สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น 6 และ 7 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง

เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210 โทรศัพท์ 0 2141 3932, 0 2141 3920 โทรสาร 0 2143 9575

ขอความกรุณาตอบแบบประเมินออนไลน์